

Презъ есента на 1869 година Берковски заминава на учение въ Чехия и се срѣща въ Прага съ известния вече нашъ историкъ Маринъ Дриновъ. Последниятъ проявява живъ интересъ къмъ запискитѣ на Хитова. Въ писмото си до войводата (26. IX. 1869 г.) Берковски му съобщава: „Намѣрихъ се съ г. Дринова, който, щомъ видѣ при мене Вашия ликъ, взе го и моли да му проводите Вашето животописание чрезъ мене, сърдечно Ви поздравява, а то заради туй, за да го той преработи“. Въ друго писмо (1. X. 1869 г.) Берковски съобщава Хитову „И тѣй, въ разговора като чу (Дриновъ, бел. Бур.), че Ви знаете по нѣщо да пишете, пита ме дали не сте нѣщо изъ Вашия животъ написали. Азъ му явихъ насаме, че имате. Той пъкъ като чу, възхищенъ отъ радостъ, рече ми: моли г. Панайота, ако е можщо, да ми го проводи чрезъ тебе, а че азъ да му го проводя“. Три седмици следъ това (22. X. 1869 г.), Берковски пакъ се връща на въпроса за запискитѣ: „За животописанието азъ ще пиша

бода станалъ. Неговия пъкъ ржкопись, като самоукъ, не може всѣкой да го чете, и заради туй взехъ го азъ и го преписахъ. Ако би нѣкой пъкъ да вземе неговото и туй отъ мене преписано, азъ му напредъ припомнювамъ, защото ще да намѣри разлика въ изражението, а то заради туй, защото съмъ се азъ на много мѣста другояче изразилъ, нежели г. Панайотъ. Но правото значение е останало непромѣнливо, за което и самъ г. Панайотъ съ своя подписъ и печатъ свидетелствува. Покорно моля г. читатели да ме извинятъ, ако би намѣрили нѣкой погрѣшки въ правописанието. Въ Бѣлградъ, 1869 година. Петъръ Ивановъ Берковски, ученикъ въ Богословското училище въ Бѣлградъ.“

Подъ това самъ Хитовъ е написалъ: „Подписвамъ своеръчно азъ Панайотъ Хитовъ, да е Петъръ Ивановъ преписалъ отъ моя ржкопись и по мое казване.“

Преписътъ на Берковски е обнародванъ отъ П. С. Кършовски, *Изъ миналото. Документи по политическото ни възржждане*. Кн. II. Елена, 1929, сс. 114—313.